

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Julius 4 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

Az *Austriai* Császári egész ármádának és a' Szövetséges ármádáknak a' Felső Ré-nusnál lévő fő hadiszállásán, ilyen Prokla-matzió jött - ki a' Frantzia országi lakosok-hoz: —“

„*Frantziák!* Husz nyughatatlan 's min-den inségekkel telyes esztendőket állott vala ki Európa. Egygyetlenegy ember-nek ditsőség és országfoglalás után való szomjuhozása, népetlenné tette 's elpuszti-totta vala Frantzia országot; a' legtávolabb lévő tartományok kiprédáltattak vala, 's a' világnak elbámulására a' közép időnek minden irtóztatóságai, erre a' megvilágo-sodott századra vissza hozattattak vala. —

„Az egész *Európa* felemelé magát; a' felborzadott érzékenység öszszetsatolá a' népeket az elégtételért való kiáltozásra. Az 1814 - dik esztendőben ezeken állott, hogy Frantzia országon, igenigen igasságos elég-tételt vegyenek. Hanem a' Felséges Feje-delmeknek Szövetsége tsak egygyetlenegy szent célra, Európa bekességének hely-reállittatására vala intéztetve. Ők megtud-ták ennyi veszedelmeknek szerző okát at-tól a' néptől különböztetni, mellyel ő a' világnak elnyomására vissza élt. Az ösz-szeszövetkezett Hatalmasságok kinyilatkoz-tatták *Párisnak* köfalai alatt, azt, hogy ők *Napoléon Bonapartének* sem békességet sem fegyvernyúgvást nem fognak soha enged-ni. A' fő város felkelt Európának elnyo-

mója ellen; egész Frantzia ország önként való indulatból öszszetsatolta magát azok-kal a' princepiumokkal és plánumokkal, mellyek oda czéloztak, hogy néki a' sza-badságot és békességet vissza adják. Az öszszeszövetkezett ármádák, mint barátok, úgy mentek - bé Párisba. Ily sok eszten-dőknek szerentsétlenségeik, a' világ' egy egész részének elpusztittatása, 's azoknak a' több millióknak megölettetése, kik a' tsaták' mezejin és a' hadakozás inségei mi-att oda lettek, mind ezek, által adattak a' felejdékenységnek. *Bonaparte* lemondott arról a' hatalomról, melyet tsupán tsak a' világnak veszedelmére fordított. Már most nem vala Európának semmi ellensége, a' ki ellen néki hadakozni kellett volna. —

„*Napoleon Bonaparte* ismét vissza lé-pett Frantzia országnak földére, 's e'kép-pen ismét fegyverbe van öltözködve *Európa* ő ellene. —

„*Frantziák!* kezetekben van a' hada-kozás és békesség között való választás. Ha Frantzia ország megesméri a' *Bonapar-te'* uralkodását, ez által minden egyéb Európai Státusokkal való közösségét sem-mivé teszi. *Európa* békességben kíván len-ni Frantzia országgal, de hadat visel a' Frantzia thrónusnak bitangolója ellen. —

„*Európa* tiszteletben tartja egy nagy népnek jusait, de meg nem szenvedt azt, hogy a' *Frantziák* azon vezér alatt, a' kit

magok kiteszítottak magok között, ismét fenyegetnek szomszédjaik' tsendességet. —

„Európa élni kíván a' békeségnek legelső jótéteményével: le akarja tenni azt a' fegyvert, a' mellyet mind addig hordozni kénytelenítették, valameddig *Napoleon Bonaparte* a' Frantzia thronuson ül. —

„Rövideden szollván: Európa kívánja a' békeséget, és minthogy azt kívánja, soha nem akar alkuba botosátkozni azzal, a' ki egyedül való akadály a' békeségnek —

„Már semmivé tette a' Gondviselés a' *Brabantzai* térségeken az ő büns próbáját. Az özszeszövetkezett seregek azon vanuak, hogy a' Frantzia határokon által lépjenek; ők a' tsendes polgárokat oltalmazni, 's a' *Bonaparte* katonáit verni fogják; azokkal a' tartományokkal, a' kik elene felkelnek, mint barátjaikkal úgy bának, 's csak azokat esmérük ellenségeiknek lenni, a' kik néki pártját fogják. Költ a' fő hadiszálláson *Heidelbergában* Jun. 23-dikán 1815-ben. —“

„Hertzeg *Schwartzenberg*, Feldmarschall, a' Felső *Rénusnál* lévő minden *Austriai* Császári és Szövetséges seregeknek fő vezére.“

Tábori Parantsolat.

Rénusi, *Austriai* armádabéli katonák! — *Napoléon*, kinek hódóltatást szomjúzó plánuma ellen egész *Európa* táborba szállott, a' ti és Szövetségeseitek' tettei által, meggyőzöttetett vala. Azon számkivettetésből, melybe őtet a' Győzedelmeseknek nagylelkűsége küldötte vala, vissza térvén, ismét veszedelemmel fényegeti minden Státusoknak tsendességét, boldogságát, békeségét és bátorságát; arra ösztönözi bünhődő vakmerőbátorsággal az özszeszövetkezett *Európa*' seregeit, hogy határaik megsérthetlenségiért, hazájok' betsületiért 's polgártársaik' boldogságáért, mind ezekért a' legszentebb jókért, mellyeket ő, a' ki előtt semmi szent nintsen, az emberiségnek ostorozására, ily sok esztendőktől fog-

va, semmivétételre való ezélzással bántott, verekedjenek.

„E' szerént, *Austriai* armádabéli vitéz katonák! a' dítösségnek új és széles mezeje nyílik-ki előttetek. Én tudom, hogy ti ezt új győzedelmekkel fogjátok megjegyelni; 's új tetteitek által még betesebbé teszitek nekem azt a' szerentsét, hogy magamat kevély és örvendező érzékenységgel a' ti vezéreteknék nevezhetem! Néktek dítösségtekre, nekem örömömré szolgál, hogy csak dítösséges tettekre való emlékeztetés által kell benneteket újabb nagy tettekre felgyúlasztani. A' *Kulmi*, *Lipsiai*, *Briennei*, és *Párisi* győzedelmek, dítösséges győzedelmi koszoruk, mellyek a' ti tiszteletré méltó zászlóitokat ékesítik; ha ezekre ezután is méltók maradtok, úgy tsatázván mint akkor, így új borostyán ágakat fogtok ezen győzedelmi koszorukhoz gyűjteni. —

„Már nagy dolog vitetett véghez; a' ti rokonaitok vitéz karjaikkal az ellenség' országának szívére törtek magoknak utat *Olasz* országban. A' ti fegyveres társaitok e' hónap' 18-dikán, mind azok között, mellyeket csak a' hadakozásoknak *Historiája* előmútathat, a' megemlékezésre legméltóbb győzedelmet nyerték-meg. Ők, ezek a' győzedelmes seregek, réátok vetették szemeiket, és hasonló tselekedetekre hívnak-meg benneteket. Utnak tehát katonák! Az arra való visszaemlékezés, a' mik ti némely más ilyen heves napokban voltatok, 's annak tudása, hogy mivel tartoztok magatoknak és a' jelen való világnak, lelkesítsenek benneteket, arra, hogy a' Császárért, a' betsületért és hazáért, tsatázatok! —“

„*Schwartzenberg*, Feldmarschall.
Frantzia Ország.

Bonaparténál, az armádához való indulása előtt, a' *Pairek'* és *Képviselek'* kamaráinak követségeik megjelenvén, ezen kamaráknak azért a' beszédért való megköszönő irássokat vitték hozzá, mellyel ő

ezeknek ülésüket kinyitotta. A' *Pairck'* követségit ilyen beszéddel fogadta *Bonaparte*: — Elölülő Ur! Uraim Pairek' kamarája küldöttjei! Az a' verekedés, melybe elegyedve vagyunk, fontos. A' veszedelem, a' melly bennünket fenyeget, nem olyan, hogy a' szerentse igen messze ragadhasson bennünket. Az idegenek a' *Caudiumi* szoros utak' gyalázatját (a' hol t. i. a' *Sabinusok* a' *Romaiakat* megszorítván megverték volt, 's mint a' Historiák kifejezik: ezek, *sub jugum mittabantur*) akarják rajtunk ejteni. Ügyünknek igazságos volta, a' nemzetnek égygyetértő hajlandósága, 's armádáinknak bátorsága, hathatós fundamentumok arra, hogy szerentsés következt várhassunk. De ha szerentsétlenségek érnének is bennünket: ezen esethen is örömmel szemlélném én azt, hogy mi módon fejtí-ki ez a' nagy nemzet a' maga egész tehetőségét; éppen ekkor fognám én feltalálni a' Paireknek ezen kamarájában a' hazához és hozzám való hajlandóságnak bizonyosságait. A' nagy nemzetek, valamint a' nagy emberek a' terhes időkben mutatják-ki a' magok természeti tulajdonságoknak egész tehetőségét, 's így lesznek a' következő világ' tsudálkozásának tárgyává. Köszönöm annak a' gondolkozásmódjának kinyilatkoztatását, mellyet az Urak a' Pairek' kamarájának nevében előttem tettek.“

A' Képviselők' kamarájának követségéhez intézett szavai ezek voltak: —“

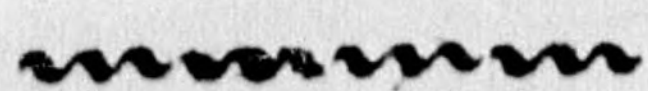
„Örömmel vettem eszembe azon gondolkozásmódjában, mellyet az Urak kifejeztek, a' magamét. A' jelenvaló terhes körülállások között minden gondolkozásom az előttünk álló hadakozásra van intéztetve, a' melynek kimeneteléhez van köttetve Frantzia országnak függetlensége és betsülete. Én a' jövő éjtzaka el fogok utazni, hogy armádáim vezérlését által vegyem, a' hol külömbkülömb ellenséges seregeknek mozdulásaik az én jelenléteimet elkerülhetetlenül megkivánnák. Öröm-

mel fognám szemlélni, ha távollétem alatt, egy biztosság, mellyet a' két kamarák ki-neveznének, a' mi Constitútziónkrol, érett megfontolással gondolkodna. —

„A' mi égygyesülésünk' pontja a' Constitútzió; ennek, ezen zivataros időkben, a' mi *poláris* (vezér) tsillagunknak kell lenni. Minden politikai vetekedés, melly azt a' bizodalmat egyenesen vagy mellesleg való módon meggyengíteni iparkodna, mellyet nekünk ebbe helyheztetnünk kell, szerentsétlenségére szolgálna a' Státusnak; így mi, kösziklák között találnók-fel magunkat vezér nélkül. Az a' *Crisis*, mellybe belé bonyolodva vagyunk, kemény. Ne kövessük a' *Romai* birodalomnak az ő hanyotlaskori példáját, melly a' Barbarusok által minden feől szorongattatván, magát a' jövendő világnak tsuffjává tette az által, hogy még akkor is a' képzelődési vetekedésekkel bibelődött, mikor már az ellenség' ostromló kosai a' város' kapuját tördelték. A' törvényhozói intézeteken kívül, mellyeket a' belső körülállások kívánni fognak, talám hasznosnak fogják itélni az urak, hogy azon Organizáló törvényeknek szerzésén foglalatoskodjanak, a' mellyek a' Constitútziónak folyamatba való indittatására megkivántatnak. Ezek legkissebb ártalom nélkül az Urak' tanátskozásának tárgyai lehetnek. —

„Elölülő Ur! Uraim, képviselő kamará' követjei! Az Uraknak hozzám hozott irásokban kifejeztetett gondolkodás' módja elegendőképpen megmutatja nekem, ezen kamarának személyem eránt való hajlandóságát, 's azt a' hazafi indulatot, a' melly ezt a' kamarát lelkesíti. Az én lépéseim mindenkor egyenesek és áthatatosok lesznek. Segéljenek a' hazát megtartani az Urak. Mint a' népnek első képviselője magamra vettem azt a' kötelességet, a' mellyet itt még egyszer megújítva ígérek, hogy tsendesebb időkben, a' Koronának minden elsőségi jusait és eddig szerzett kevés tapasztalásomat arra fogom hasz-

nálni, hogy az urakat belső intézeteinknek megjobbításában segéljem.“

Mi, (így szoll a' *Beobachter*) közöljük Olvasóinkal az itt következő gyáva mesterséggel készült próbatételt, melly a' Német katonáknak a' szövetséges Fejedelmek zászlóik alól való eltsábittatásokra intéztetett, a' mint *Saarbrückben* közönségessé tétett: —“

„A' Frantzia katonák, a' Bavarus, Würtembergi, Badeni, és Hassiai katonákhoz! —

„Vitéz *Bavarusok, Würtembergiek, Badeniek, és Hassusok*, kik az *Eckmühli, Wagrámi, Lützeni, és Würscheni*, ütközetekben, 's a' kik *Prussiában, az Orosz birodalomban, Austriában, és Spanyol országban*, véllünk osztogatok az ütközeteknek ditsőségeikből, miért akartok most véllünk verkedni? Valamelly megbántatást akartok é rajtunk megboszúlni? ... Mi elfelejtkezni akarunk arról, hogy titeket, ditsőségbéli társainkat, kedves hazánkban mint ellenségeinket úgy szemléltünk; össze ölelkezni akarunk vélletek, mint vitéz bajnoktársainkal. *Napoleon* Császár, a' mi nagy Generálisunk, ki a' tiétek is vala, a' ki minket ditsőségről ditsőségre vezert, ismét itt van, mint meggyőzhetetlen vitéz. A' *Prussusok*, a' ditsekedők, a' kik titeket gyűlölnek, az *Anglusok*, ezek a' *Kárhágóbeliek*, össze rontattak Belgiumban; a' mi Császárunk folytatja a' maga nagy győzedelmit. Miért nem tartatok véllünk, hogy győzedelmünkből osztogatok? —

„Azt mondották néktek, hogy a' Királyoknak seregeik Párisba fognak menni. Nézzétek mitsoda útnak indultak az a' felmagasztaltatott Marschall *Wellington*, 's az a' Generális, a' ki ilyen névvel neveztetik: *Előfelé Katonák!* Nem soká a' *Rénus* megett fogják találni helyeiket. —

„Azt mondották néktek, hogy Frantzia országnak belső részein egyenetlenke-

dés uralkodik! Bolondok! Valami rossz Frantziákból álló tsoport bélopta vala magát, Anglus hajókon, Anglus pénz és fegyver által segítettven, a' *Vendébe*; de minnyájan megtalálták ott a' halált vezérjéikkel egyetemben. Frantzia országban nagyobb egygyesség uralkodik most mint valaha uralkodott, 's mi katonák most is azok vagyunk, a' miknek ti valaha minket a' tsata mezein lenni esmértetek. Egész Fr. ország és hatszáz ötven ezer katonák állnak fegyverben, nem azért, hogy országokat foglaljanak, hanem azért, hogy a' mi függetlenségünkért, 's a' mi Császárunkért, szentséges feltüzesüléssel viaskodjanak. Készen áll minden ellenségeinknek számokra a' halál és veszedelem, kik a' mi szép országunkba bélépni mérészlenek. Német katonák! mitsoda jutalmat adtak néktek az idegen Királyok, mikor arra kényszerítettek benneteket, hogy ellenünk tsatázzatok? Nem egyebet, hanem tsak azt, hogy a' ti véllünk egygyütt nyert győzedelmeiteket, néktek bűnnek tulajdonították, a' Betsület-Legiónak czimereit hordozni, mellyeket vitézségtek által nyertetek vala, 's a' mellyeket a' mi győzedelmeinknek ideje alatt minden Monárkhák vételkedve kivántak, megtiltották, 's minden penziókat, mellyeket néktek a' mi nagy Császárunk adott vala, elvontak tölletek. Ezek az idegen Királyok mind azokat az országokat elvonnék idővel a' ti uralkodóiktól, a' mellyeket véllünk egygyüttvaló ditsőséges tsatázásaitok által nyertetek. Bavarusok, Würtembergiek, és Badeniek, legyetek függetlenek minden Hatalmasságtól; ne szenvedjétek-meg azt, hogy az északi katonák a' pestist 's a' kétségbeesést a' ti honnyaitokba hozzák. Mi ismét megosztani akarjuk vélletek a' mi ditsőségünket. Reménségünk szerént a' ti Fejedelmeitek nem fogják megzavartatni engedni a' magok eszket a' Bétsi Congressusnak Királyai által; nem fognak elfelejtkezni Státusainknak javaikról. —

„Német pajtásaink! Miért félték ti töl-
lünk, attól a' nemzettől, melly a' maga
legfényesebb győzedelmei között örökké
a' ti Fejedelmeiteknek nagyobbitásán ipar-
kodott. Legyen független a' Bavarus, a'
Würtembergus, Baden, és Hassus, mint
mi vagyunk. Mi önnön szabadságunkért
tsatázunk; mi meggyőzhetetlenek va-
gyunk. —“

„Aláírták: —

Frantzia katonák.

„La violette

„Beau Soleil.

„Sans peur.

„Joli Coeur.

„La tulipe.

„Boit Sans Séif.

„Bien aimé.

„Belle amour.

„La flamme.

„La fleur.

„La douceur.

„La gaité.

„Sans reproche.

„Sans Souci

„Belle pointe.

„Belle rose

Hasonló ehez az itt következő prokla-
mátzió, *Avesnesből*, Jun. 14-dikén, 1815-
ben: —“

„Napi Parantsolat! —

„Katonák! Ma a' *Marengoi*, a' *Frid-
landi* napok vannak, a' mellyek két ízben
határozták-meg Európának sorsát. Mi ek-
kor, valamint szintén az *Austerlitsi* 's a'
Wagrami útközetek után is igen nagy lel-
küek voltunk! Hittünk a' Fejedelmek' kö-
zönséges ígéreteinknek és esküvéseiknek,
kiket thronusaikon meghagytunk! Még is
ők ma, egymással öszszetsatólván magokat
célba vették Frantzia országnak független-
ségét 's legszentebb jusait; hozzá fogtak a'
legigasságtalanabb megtámadáshoz. Indul-
junk útnak ellenek! Nem azok az embe-
rek vagyunk-é ma, ők is, mi is, a' kik
voltunk? —

„Katonák! *Jenánál*, éppen ezek ellen
a' mai elbátrodott Prussusok ellen, közzü-
letek egy ember nem három ellen, 's
Montmirailnál egy, nem hat ellen, tsatá-
zott-é? Tudakozódjatok azoktól, kik az
Anglusoknál hadi foglyok voltak, az ő ha-

jókon lévő fogházaikról 's azon inségekről
mellyeket ott kiállottak. —

„A' Szakszok, Belgák, Hannoveraiak,
's a' Rénusi Szövetségébéli katonák sohajto-
zással panaszkodnak, hogy karjaikat azon
Fejedelmeknek ügyekért, a' kik minden
népek' igasságának és jusainak ellenségek,
kértelenek adni. Ők tudják azt, hogy ez
az öszszeszövetkezés kielégíthetetlen. Mi-
nekutánna ez tizenkét millió *Lengyelt*, ti-
zenkét millió *Olaszt*, egy millió Szakszot,
és hat millió Belgát elnyert, el kell néki
a' több másod rangú Státusokat is nyelni. —

„Esztelenek! egy szerentsés szempil-
lantat meg-vakítja őket. A' Frantzia népnek
elnyomására és megalázására nintsen ere-
jek. Ha Frantzia országba bójónek, min-
nyájok ott találják - meg temető sirhalmai-
kat. —

„Katonák! mi kettőztetett lépésekkel
való marschot akarunk tenni, útközeteket
akarunk tsinálni, veszedelmeknek akarjuk
kitenni magunkat: de álhatatosság által
magunkévá teszszük a' győzedelmeket. A'
haza' jusai, betsülete, és boldogsága, is-
mét vissza nyerettenek. —

„Minden Frantziára nézve, a' kinek
szíve van, eljött az idő, hogy győzedel-
meskedjék — vagy elveszzen. —“

„Aláírta: *Napoleon*.

Junius' 18-dikén estvéli 5 órakor még
e' volt a' nagy tsatázó mezőn a' Frantzia
katonák' tábori kiáltása: *Éljen a' Császár!*
— de már ugyan azon estvéli 8-kor
minden felé e' képpen kiáltozott a' futó
katonaság: *Tartsa-meg magát, vagy fus-
son, a' ki futhat!* Már azon éjjel nem is
az útakon kergettettek a' tsoportok, ha-
nem erdőkön, tók között, minden felé
széllyel szorva voltak. *Bonaparte* még tsak
nem is próbálta a' *Maubeuge* mellett lévő
sántzos lógerbe öszsze gyűjteni a' futó se-
regeket. Néki nem tsak minden bagázsiá-
ját, hanem még a' gyémántjait is, mellyeket

magával Párisból oda hozott volt, mind elvette Feldmarschal Hertzeg *Blücher*.

A' Hadi Theátrumrol — Hivatal szerínt való Tudósítások.

A' Szövetséges előljáró tsapat' Kómandánsa, *Weisenburgná* egyirást vett Junius 25-ik napján Generális *Rapptol* olyan jelentéssel, hogy hozzá az a' tudósítás érkezett légyen a' *telegrafus* által, hogy *Bonaparte* az Országlást a' fia' számára Junius 23-dikán letette légyen, melyhez képpest a' két Kamarák egy *Interimalis Országlószéket* állítottak-fel, melynek tagjai ezek: *Otrantoi* Hertzeg (*Fouche*), Gróf *Carnot*, a' *Vicenzai* Hertzeg (*Caulincourt*), Generális *Grenier*, és Báró *Quinette*, mely *Interimalis Országlószéknek* egy Követsége közelébről útnak indúl nyilatkozttatásokkal a' Szövetséges Hatalmasságokhoz.

Ez a' lépés, a' melly minden egyéb bizonyságoknál nyilvánóságosabb jele annak, hogy melly kétségbe esett állapotban lett légyen *Bonaparte* a' Jun. 18-dikan előfordúlt történetektől fogva, és hogy melly gyenge volt légyen az ő áruláson és tsalárdságon fundáltatott Országlásának systémája, sem késedelmezést sem változást nem okoz a' Szövetséges ármádáknak munkáikban. — A' F. M. Hertzeg *Schwartzenberg* vezérlése alatt lévő Felső Rénusi ármáda, Jun. 24-dikén hozzá fogott két fő tsapatokban a' megtámadólag való tsatázásokhoz. A' jobb szárny' tsapatja a' F. M. Hertzeg *Wrede* vezérlése alatt lévő *Bavarus* seregből, a' *Würtembergi* Koronaörökös alatt lévő seregekből, 's a' F. M. Gróf *Barclay-de-Tolly* vezérlése alatt lévő *Orosz* seregekből állott.

F. M. Hertzeg *Wrede* a' Saar vizén *Saarbrücknél* és *Saárgemündnél*, seregeivel által rontott; és oly hathatósan folytatta munkáját, hogy ez nap (24-dikben) *Chateau-Solinhez* megérkezik, azért, hogy *Nancy* mellett a' Felső *Mosellán* és *Meurthén* való minden általjáró helyeket elfoglaljon.

A' *Würtembergi* Korona Hertzeg vezérlése alatt lévő sereg, Generális *Rapptol* a' *Weisenburgi* és *Landauti* lineákban állott ármádáját, a' melly 40,000 emberekre számláltatik, a' maga mozdulásai által ezen sántzos tanyának elhagyására kényszerítette, 's ily módon *Landaut* is körülvette, 's ugyan ezen napon *Hagenaunál* helyhezveti állásba seregeit. —

Generális *Tschernitschef* az *Orosz* ármádának néhány ezer lovasokból álló csoportjával, a' *Mosellán* által ment, azért, hogy az ellenséges ármáda ellen hátulról dolgozzék.

Generális *Lambert* a' F. M. Hertzeg *Wrede*' előre való nyomulását a' *Mosella* mellett fedezi, 's egyszersmind *Metzet* és *Thionvillét* szemügy alatt tartja. A' gyalogság' Generális *Rajevszky*' vezérlése alatt lévő sereg ezen napon *Spiránál* össze gyülekezvén, a' *Würtembergi* Koronaörökös Hertzeg' segítségére nyomúl előfelé. —

A' F. M. *Barclay de Tolly* ármádája, a' *Rénuson*, *Móguntziánál*, *Oppenheimnél*, és *Manheimnél* folytatván a' maga által takarodását, siető lépésekkel nyomúl előre a' *Bavarus* seregek után, ezeknek segítségére. —

Austriai Generális *Wallmoden*, a' *Würtembergi* Koronaörökössel összetsatolódva dolgozván, *Straszburgnak* körülkerítésére siet, 's már 23-dikben megérkezett *Laurentenburgon* által *Selzbe*. —

A' Szövetséges Hatalmasságok' fő hadi és Udvari szállása ez nap (24-dikben) megérkezik *Spirába* (*Speierbe*). —

Bal szárnya a' F. M. Hertzeg *Schwartzenberg* ármádájának, a' *Ferdinandus* ő Királyi Fő Hertzegsége vezérlése alatt, áll a' Fegyvertármester Gróf *Colloredo* vezérlése alatt lévő első, és a' Hertzeg *Hohenzollern* vezérlése alatt lévő második, ármádákból, 's az *Austriai* tartalékból.

(Folytatása a' toldalékban találtatik.)

Rendkívül való Toláalék

1815 A' Magyar Kurir 53-dik darabjához.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növedéknapló

1894. év. 722. sz.

Folytatása a' M. Kurirban felbe maradt
Hadi Tudósításoknak.

Ez, 26-dikban ment által *Basel* és *Reinfelden* között a' Rénuson, 's egyenesen megfogja támadni a' Gen. *Lecourbe* armádáját, melly, mint látszott, azon iparkodott, hogy *Hünningennek* körülvétetését megakadályoztassa. —

Lovasság Generalissa *Frimont* az *Olasz* országi armárával, a' *Simplon* és *Sz. Bernhard* hegyein által rontott. *Genevából*, azt a' Frantzia sereget, melly az *Iserén* által *Savoyába* benyomúlt vala, onét vissza nyomta, 's magát a' *Jura* hegyén megfészkelte; a' melly idő alatt F. M. Lajtnánt *Bubna*, ezen armádának más részével, *Turinból* a' *Mont-Cenis*en által *Chambery* és *Grenoble* felé előre nyomúlt.

~~~~~

A' Belgiumból érkezett legújabb tudósítások szerint, a' tökéletesen elszéledett ellenséges fő armádának kergetésében foglalatoskodó F. M. Hertzeg' *Blücher* fő hadi szállása, *Junius*' 22-dik napján *Ferrimontban*, a' Hertzeg. *Wellingtoné* pedig ugyanakkor *Bavaybau* volt. —

A' Felső Rénusi armáda mindenütt legjobban fogadtatik, a' hova előnyomúl. Azok a' Frantzia tisztek, kik a' *Weisenburgi* sántzlineákat Jun. 24-dikén oda hagyni kéntelenítették, elmeneteljeknek alkalmatosságával fenn hangon és közönséges módon kinyilatkoztatták a' *Napoleon Bonaparte* személye 's a' több olyanyok ellen való bosszankodássokat, kiknek áruló próbatételeik miatt ők, magokat feláldozták.

Belgium.

Brüsszelből Jun 21-dik napján: —

„Minekutánna Hertzeg. *Wellington* a'

maga armádája után vitetődő eleségre 's a' hátramaradó sebesekeknek gondviselésekre nézve a' szükséges intézeteket megtette, 's parantsólatot adott-ki, hogy minden tisztek minden külömbség nélkül seregeikhez vegyék útjokat: ezek után tegnap reggel maga is ide hagyá városunkat, 's vitéz seregeinek vezérlésére ment. —

„Az az armáda, mellyel *Bonaparte* *Brabantziába* béütött vala, 120 ezer emberekből állott, kik a' Frantzia fegyveres erőnek virágját tették, 's a' kik között a' testörzők között is 30 ezeren találtattak. A' Frantziák tökéletesen hitték azt, hogy mihelyest Belgiumban megjelennek, a' Belgák azonnal mind hozzájuk fognak állani, a' melly hitelben egészszen megsallattatván, 's midőn *Napoleonnak* meg vitték a' hirt, hogy a' *Belgák* rendkívül való vitézséggel verekednek ellene, nagyon megilletődött a' dolgon, minthogy elélejtette volt, hogy ez a' nép soha nem volt áruló és hitszegő.

„Leg többet vesztett a' Frantzia seregek közöt a' testörzők' serege, 's ennek is különösen az *Uhlánusokból* álló tsapatja *Bonaparte Jeromos* 6000 embereket vezérelt; ezek mind oda lettek. Tegnap a' *Jeromos*' szekerei is és minden bagáziái, megérkeztek ide. Naponként nyilvánosabb az, hogy ez, nem tsak igen fényes, hanem felette fontos következésü győzedelem is vala. A' *Belga* lovasság nagyon jól viselte magát; vezérjei között az égygyiket *Merle* nevü Generalist, megölte egy ágyugolyóbis. A' Frantzia foglyok' száma itt még most is nevedik; már réa megyen 4000-re; minnyájok *Antwerpiába* 's onét *Angliába* vitettetnek. Közöttök van Gróf *Lobau* (Gen. *Mouton*) az a' *Cambrone*

nevű Generális is, a' ki *Napoleon*nal Elba szigetén lakott. —

„Három *Shotziai* Regimentek, melyek a' verekedésnek elkezdődése előtt itt *Brüssselben* voltak szálláson, igen ditséretesen viselték a' verekedésben magokat, de nagyon is össze olvadt, fájdalom! a' számok.“

Avesnest Jun. 22-dik napján elfoglalták a' Prussusok, minekutánna az oda behányatott granátok egy puskaaporos tornyot fellobbantván, e' miatt a' városnak egy nagy része hamuvá tétetett volna.

„Jun 23-dikán a' *H. Blücher* hadi szállása *Laon* felé *Avesnesen* túl 10 mérföldre *Coignyben*, a' s *H. Wellingtoné* Chateau - *Canbresisben* volt.

~~~~~

Néhány tziikkelyek a' ma (Jul. 4-dikén) kijött újságokból: —

A' Jun. 23-dikán kijött *Monitörben* találtak, a' két Kamarákban a' *Napoleon'* lemondására nézve előfordult igen nevezetes és lármás vetekedéseken kívül, maga az ő lemondó Aktája is; e'képpen: —“

Nyilatkoztatás a' Frantzia néphez.

„Midőn. én. a' hadakozást elkezdtem azért, hogy. nemzeti függetlenségünket fenntarthassam, mindenek' iparkodásának, mindenek' akaratjának összszetsatolódásához, 's a' nemzet' minden tisztviselői karjainak egy kézre való dolgozásához tartottam számot; fundamentomosan várhattam ennek szerentsés következését, melyre nézve a' Hatalmasságoknak semmi ellenem kiadott nyilatkozatásaikkal nem gondoltam. —

„Úgy látszik nékem, hogy a' környülállások meg változtak. Én áldozatul ajánlom magamat Frantzia ország' ellenségeinek. Bár legyenek kiadott nyilatkozásaik-

ban egyenesek, és bár, csak az én tulajdon személyem ellen czéloztak legyen ők, azok által! Az én politikai életem elvégződött; és én, az én fiamat, *Második Napoleon* név alatt, Frantziák' Császárnak lenni kikiáltom. —

„A' mostani Ministerek, *Országgló Biztosságot* fognak formálni előrevalóképpen. Fiam eránt való gondoskodáson arra indit engem', hogy meghívjam a' Kamarákat, hogy a' *Régenséget* egy törvény által haladék nélkül intézzék-el. —

„Tsatóljátok össze magatokat a' közjóra, és arra, hogy független nemzetnek meradhassatok. Kólt Párisban, Jun. 22-dikén, 1815-ben. — „

„Aláírta *Napoleon*.

Ezt a' *Lemondást* a' Pairekhez Gróf *Carnót*, a' Képviselőkhöz *Hertzeg Fouche* vitte-el. Ezen Kamaráknak ehezképpest tett végzéseiket még az nap délután két Követségek vitték-meg *Bonapartéhoz*, a' ki mind kettőnek ilyen formán felelt: —

„Elölülő Ur! Küszönöm az úr által kifejeztetett gondolkodás módját. Ajánlom a' Kamaráknak, hogy az armadákat erősítsék, 's legjobb védelmező állapotba helyheztessék; a' ki békességet kíván, annak háboruhoz kell készíteni magát. Ne adjátok az idegenek kezibe ezt a' nagy nemzetet; megtsaláttatnátok reménségekben. Akár mitsoda állapotom legyen nékem, szerentsésnek lenni tartom magamat, ha Frantzia ország szabad és független leszen. Hogy azt a' just, mellyet ő nékem adott, még életemben a' fiamnak által engedtem, ezt a' nagy áldozatot csak a' nemzet javáért és a' fiam hasznáért tselekedtem, a' kit Császárnak kikiáltottam.“

Jul. 1-ső napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 412 7/8 forintot Váltótzédulában. Egy Császár aranyért 18 forintot 45 krt.

Juliusban 27 krajtzárra határozatott Bétsben a' marhahusnak fontja.